

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Argumenter i EURO-debatten

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 2000

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

ARGUMENTER i EURO-debatten

Radikalt EU-kritisk Netværk er et netværk inden for
Det Radikale Venstre.

Vi arbejder for mindre union og en åben dialog om EU
ud fra radikale grundholdninger.

Det Radikale Venstre har støttet udgivelsen af denne bog.

Bogen er ikke udtryk for partiets officielle politik.

Det Radikale Venstre vedtog på landsmødet 1999, at støtte
Danmarks tilslutning til ØMU-ens 3. fase.

Forord

Føler du dig mere villedt end vejledt i debatten? Det forstår vi godt. Derfor har Radikalt EU-kritisk Netværk samlet en snes af de argumenter eller påstande, der bliver brugt i debatten om euroen, samt to påstande, man aldrig hører euro-tilhængere komme med. Vi håber, at du i denne lille samling får svar på dine spørgsmål og må hente inspiration til at tale "Roma midt imod".

Denne bog kan bruges på flere måder. Enten som en bog der giver dig et hurtigt og seriøst svar på en påstand eller som en bog, du kan bruge, når du går til debatmøder, skriver læserbreve eller deltager i debatten på internettet.

Afstemningen den 28. september er langt mere vigtig end et almindeligt folketingsvalg. Resultatet får stor betydning for de kommende generationer. Et ja til euroen betyder, at Danmark ikke længere kan føre sin egen pengepolitik, og at der bliver lagt begrænsninger på folkestyret. ØMUen kan føre til dannelsen af en EU-føderation med eget skattesystem og egen hær. Og det er præcis, hvad flere centrale personer i EU ønsker

I Radikalt EU-kritisk Netværk støtter vi et fleksibelt europæisk samarbejde mellem selvstændige nationer. Vi tror ikke, at en superstat i Europa vil gavne freden i verden eller folkestyret og velfærden i Danmark. Derfor siger vi nej til euroen.

Vi vil med disse indledende ord ønske dig god læselyst, og at du må nå til afklaring inden 28. september.
Husk: din indflydelse tæller. Brug den!

**Det siges:
Vi skal sidde med ved bordet for at
sikre Danmarks indflydelse!...**

»We already have a federation. The 11, soon to be 12, member States adopting the euro have already given up part of their sovereignty, monetary sovereignty, and formed a monetary union, and that is the first step towards a federation.«

German Foreign Minister Joschka Fischer, EU Parliament's Constitutional Affairs Committee.
According to Financial times, 7 july 2000.

... Hvis vi går med i ØMUen, vil den danske nationalbankdirektør få sæde i det rådgivende styrelsesråd i EUs Centralbank (ECB). Rådet har en vis indflydelse på den politik, som Centralbanken vil følge, men det betyder ikke, at Danmark får indflydelse. Medlemmerne af styrelsesrådet skal nemlig forpligte sig til *ikke* at varetage nationale interesser.

Regeringen vil desuden blive repræsenteret i de særlige euro-møder, hvor kun eurolandene er med. Disse møder kan med tiden komme til at spille en større rolle end de økonomiske i EUs regi, hvor både økonomi- og finansministrene deltager (Ecofin). Men da ECB både er uafhængig og har stor magt, er det usikkert, hvor stor betydning euro-møderne får.

**Det siges:
Vi vil under alle omstændigheder følge
eurolandenes politik. Derfor er det
tåbeligt at stå udenfor...**

»A European currency will lead to member-nations transferring their sovereignty over financial and wage policies as well as in monetary affairs. . . It is an illusion to think that States can hold on to their autonomy over taxation policies.«

Bundesbank President Hans Tietmeyer, 1991.

... Ja, det er korrekt, at vi i øjeblikket følger eurolandenes politik med mulighed for mindre udsving. Men hvem siger, at det vil være fornuftigt at gøre det for al fremtid?

Uden for euroen mister vi ganske vist en lille smule indflydelse på eurolandenes politik, men vi bevarer muligheden for at føre vores egen penge- og valutakurspolitik, hvis det er godt for dansk økonomi og beskæftigelse.

**Det siges:
Det vil være bedst for Danmarks økonomi, at vi er med i euroen...**

There is no example in history of a lasting monetary union that was not linked to one State.'

Otmar Issing, Chief Economist, German Bundesbank Council, 1991.

... De økonomiske vismænds rapport konkluderer, at de økonomiske fordele er små og usikre, og at afgørelsen er politisk (se www.dors.dk).

Renten kan blive lidt højere uden for euroen, formentlig omkring 0,35 pct. Men på den anden side har Sverige med en mere selvstændig pengepolitik end Danmark en lavere rente end euroområdet. En sund dansk økonomi kan også føre til en lavere rente end den i euroland.

Gevinsterne med euroen er små og må sammenholdes med de problemer, der opstår, hvis ECB fører en økonomisk politik, som er i strid med Danmarks interesser. En politik til gavn for beskæftigelsen, som den Nyrup-regeringen førte i 1993, kan ikke gennemføres, hvis den giver underskud på statsbudgettet på mere end 3 pct. af bruttonationalproduktet.

**Det siges:
Vi kan melde os ud af ØMUen igen...**

... Hvis man er i tvivl, vil det være nemmere at vente med at melde sig ind. Danmark kan ikke træde ud af euro-området uden de øvrige landes accept.

Hvis et eller flere af eurolandene modsætter sig udmeldelsen, skal spørgsmålet afgøres ved EF-domstolen. Det forklarede justitsminister Frank Jensen den 8. august i Europaudvalget (se *Berlingske Tidende* den 9. august 2000).

**Det siges:
Danmark bliver B-medlem af EU...**

»It is evident that if you can have a common currency, you can have more integrated policies in other fields. I often say: If you can have a single currency, why not a single army in the future? They are two sides of national sovereignty«.

Belgium's Prime Minister Guy Verhofstadt to The Economist 27 May 2000.

... Udtrykket B-medlem er brugt af direktøren for Dansk Udenrigspolitisk Institut (DUPI) i forbindelse med offentliggørelsen af DUPI-rapporten om virkningerne af de fire danske forbehold. Rapportens endelige form er afgjort af bestyrelsen for DUPI, ikke af instituttets forskere. Flere udenrigspolitiske eksperter deler ikke denne opfattelse (se EU-eksperter: "B-medlemskab en myte" i *Information* den 9. maj 2000).

Når et flertal af danskerne går ind for EU, skyldes det først og fremmest, at de er tilhængere af et økonomisk samarbejde. Kun et mindretal ønsker at være med i en europæisk union, der reelt bliver en stormagt med eget militær, egen skatteopkrævning, en fælles økonomisk politik og en fælles social politik.

**Det siges:
Det er isolationistisk at stemme nej...**

»So far, confidence has been in the national authorities. Once the euro has been placed into circulation, it will be in the European Union that citizens will have confidence», which will be “upheaval in our habits” that will no doubt also strengthen the “need for a deepening of Political Union.«

Belgian Foreign Minister Louis Michel in a speech at the Spaak Foundation colloquium on the 50th anniversary of the Schuman Declaration, Quoted from Agence Europe news report dated 22 May 2000.

... Påstanden er forkert. Gennemførelsen af ØMUen cementerer tværtimod EU som en blok.

Uden for euroen kan Danmark fastholde sin økonomiske støtte til u-landene, der udgør cirka 1 pct. af vore samlede indtægter (bruttonationalproduktet). Denne støtte ligger over, hvad hovedparten af de øvrige EU-lande betaler.

Men den kan blive svær at fastholde, hvis vi siger ja til ØMUen og skal følge ECBs økonomiske politik og indrette os efter virkningerne af denne politik.

**Det siges:
ØMUen er solidaritetens projekt...**

»Thanks to the euro, our pockets will soon hold solid evidence of a European identity. We need to build on this, and make the euro more than a currency and Europe more than a territory . . . : In the next six months, we will talk a lot about political union, and rightly so. Political union is inseparable from economic union. Stronger growth and European integration are related issues. In both areas we will take concrete steps forward.«

French Finance Minister Laurent Fabius, Financial Times
24 July 2000.

... De samme mennesker siger, at ØMUen gagnar dansk økonomi. Vi tjener altså på at være solidariske.

Hulheden i dette argument er indlysende.

Solidariteten gælder ikke dem, der har størst behov for den, nemlig ansøgerlandene i Østeuropa, Rusland og folk i udviklingslandene.

**Det siges:
Danmarks udenrigshandel går for en
stor del til og fra euro-området...**

... Det er ikke rigtigt. Mere end halvdelen af Danmarks eksport går til lande uden for euro-området.

Vi adskiller os også på andre områder fra landene i euro-området. Der er derfor situationer, hvor Danmark har brug for en anden valutapolitik end den, ECB dikterer.

**Det siges:
Vi skal stemme ja til euroen
af hensyn til freden...**

... Valutaunioner er ikke nogen garant for fred. Af 108 væbnede konflikter i perioden 1989-1998 fandt de 101 sted mellem parter, der havde fælles valuta (se rapport fra Institut for Freds- og Konfliktforskning ved Uppsala Universitet: "States in Armed Conflict 1998").

Forudsætningen for fred i Europa efter 2. verdenskrig har i højere grad været magtbalancen mellem NATO og Warszawapagten samt FNs og OSCEs diplomatiske arbejde, end det har været EUs fortjeneste. Dannelsen af EU som toldunion i 1958 har dog bidraget til at svække spændingerne i det vestlige Europa. Men indførelsen af euroen kan faktisk virke i modsat retning, fordi den vil gøre EU upopulært i de lande, der udsættes for offentlige nedskæringer som en følge af euro-medlemskabet.

**Det siges:
Kronen kommer under pres ved
et nej den 28. september...**

... Det er tænkeligt, at der opstår et pres mod den danske Krone, hvis det bliver et nej.

Danmark har imidlertid en aftale med ECB om en fast kurs mellem euroen og kronen inden for et spillerum på $\pm 2\frac{1}{4}$ pct. Aftalen værner kronen mod spekulative angreb.

Den 6. juli lovede ECBs chef Wim Duisenberg, at aftalen holder - også efter et nej den 28. september.

**Marianne Jelved siger:
Efter et nej kommer der ikke flere folke-
afstemninger om euroen i mange år...**

... Det er vi glade for, og det vil vi holde hende fast på.

Men vi vil dog lige pege på, at der i Danmark er en demokratisk ret til at rejse et hvilket som helst spørgsmål på et hvilket som helst tidspunkt. Det betyder, at spørgsmålet om tilknytning til euroen godt kan rejses, også selv om Marianne Jelved ikke vil gøre det.

Andre folketingsmedlemmer kan kræve at få det til afstemning. Desuden gælder det, at EU ikke lukker døren for dansk euromedlemskab på et senere tidspunkt, selv om Danmark siger nej den 28. september. Det er op til os.

Det siges: Euroen sikrer velfærd...

»The introduction of the euro is probably the most important integrating step since the beginning of the unification process. It is certain that the times of individual national efforts regarding employment policies, social and tax policies are definitely over. This will require to finally bury some erroneous ideas of national sovereignty. . . I am convinced our standing in the world regarding foreign trade and international finance policies will sooner or later force a Common Foreign and Security Policy worthy of its name. . . National sovereignty in foreign and security policy will soon prove itself to be a product of the imagination«.

German Chancellor Schröder on »New Foundations for European Integration«, The Hague, 19 Jan. 1999.

... Velfærdsstaterne i Europa er indrettet meget forskelligt. Nogle lande, som f. eks. Danmark, finansierer velfærden gennem skatter. Andre, som f. eks. Tyskland, finansierer i højere grad velfærden via forsikringer.

Da langt den største del af velfærdsomkostningerne i Europa betales via forsikringsordninger, der forudsætter en tilknytning til arbejdsmarkedet, kan Danmark blive nødt til at tilpasse velfærdssystemet til en EU norm. Det kan betyde en ringere velfærd for mennesker uden tilknytning til arbejdsmarkedet.

**Det siges:
Huslejen stiger ved et nej
den 28. september...**

... Siden euroens start har den europæiske rente ligget 2-3 pct. under den amerikanske. Denne renteforskel bliver ECB af valutapolitiske grunde nødt til at udligne, dvs. sætte den europæiske rente i vejret. ECB vil formentlig udskyde en renteforhøjelse til efter folkeafstemningen.

Renten kommer altså til at stige *både* ved et nej og ved et ja. Om det så betyder, at huslejen kommer til at stige er ikke så enkelt at svare på. En højere rente betyder, at nybyggeriet bliver dyrere, og at huslejen stiger for de husejere, som har valgt at bruge flexlån i stedet for almindelige obligationslån. Til gengæld betyder en højere rente, at husenes pris falder, og at det dermed bliver billigere at få en ny bolig.

**Det siges:
Vi tjener penge,
fordi vekselgebyrerne forsvinder...**

... Det er rigtigt. Vi vil tjene på, at vekselgebyrerne bortfalder, men besparelsen på deres bortfald er så lille, at det er urimeligt, at gøre den til noget væsentligt.

Det er dog vores selvstændighed som land, der står på spil.

Desuden vil bankerne formentlig sætte afgiften på andre ydelser op for at erstatte indtægten fra de mistede vekselgebyrer.

**Det siges:
Euroen forhindrer valutaspekulation...**

»The single currency is the greatest abandonment of sovereignty since the foundation of the European Community . . . It is a decision of an essentially political character. . . We need this united Europe . . . We must never forget that the euro is an instrument for this project«.

Spanish Prime Minister Felipe Gonzalez, May 1998.

... Det er korrekt, at det med euroen ikke bliver muligt at spekulere mod eurolandenes tidligere valutaer, fordi de ikke længere eksisterer.

Men der vil stadig være valutaspekulationer, f.eks. mod euroen. Valutaspekulation opstår nemlig ved frygt for at en valuta er overvurderet eller undervurderet.

Usikkerheden om eurolandenes økonomier kan leve op til ØMUens krav - i særdeleshed Italiens og Belgiens økonomier - kan føre til valutaspekulationer mod euroen.

**Det siges:
Det er økonomisk sikrere
at være mange end stå alene...**

»We must now face the difficult task of moving towards a single economy, a single political entity . . . For the first time since the fall of the Roman Empire we have the opportunity to unite Europe«.

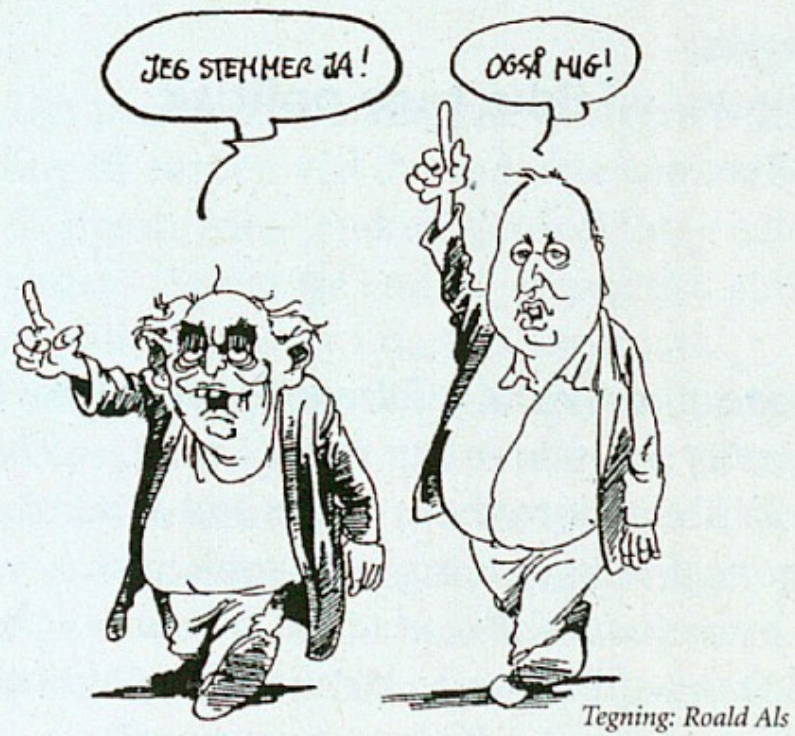
EU Commission President Romano Prodi, European Parliament, 13 October 1999.

... Store valutaområder klarer sig ikke bedre end små valutaområder. Den russiske rubel er et eksempel på en stor og ustabil valuta, mens schweizerfrancen er meget stabil. Euroen er selvfølgelig stærkere end forskellige fattige landes valutaer.

Det, der afgør, om en valuta er stærk, er nemlig ikke valutaområdets størrelse, men økonomien bag valutaen. Danmark har i lang tid haft et større bruttonationalprodukt pr. indbygger end store lande som f.eks. Frankrig og Tyskland. Velstand afgøres således ikke alene af et valutaområdes størrelse.

Det er en sund dansk økonomi, der sikrer en stærk krone, selv om kroneområdet kun dækker Danmark inkl. Færøerne og Grønland (rigsfællesskabet).

*Det dårlige selskab
Både ja og nejsiden i eurodebatten er nu gået i gang med
deres skræmmekampagner.*

Politiken, 11. april 2000

**Det siges:
Nej-sigere vil ikke tage politisk
ansvar...**

»A European army and a European police force lie at the end of the road to European Union. . . The Maastricht Treaty introduces a new and decisive stage in the process of European union, which within a few years will lead to the creation of the United States of Europe. . . We want the political unification of Europe. If there is no monetary union, then there cannot be political union, and vice-versa.«

German Chancellor Helmut Kohl, 1992.

... Det passer ikke. Blandt de delegerede, der tog stilling til euroen ved det radikale landsmøde i 1999, stemte mere end en fjerdedel nej. Alle disse personer - og *mange* andre - er politisk aktive og tager politisk ansvar i dagens Danmark. Derudover anbefaler flere tidligere ministre, bl.a. Ivar Nørgaard og Jann Sjursen, et nej til euroen. Også i udlandet er der mange med politisk ansvar, der takker nej til euroen. I Norge og Sverige findes socialdemokratiske ministre, der er euro-modstandere. Islands regering er imod et EU- eller euro-medlemskab. I Storbritannien er modstanden også markant både blandt socialdemokrater og konservative. Her er Lord David Owen, tidligere socialdemokratisk udenrigsminister og fredsmægler i Jugoslavien, på nej-siden.

**Det siges:
Et nej for ikke betydning for EU...**

... Et dansk nej vil ikke formelt føre til en ændring af EU. Men det vil være et klart politisk signal med stor betydning for hele EU - ikke mindst Sverige og Storbritannien.

Et dansk nej vil styrke muligheden for et Europa à la carte - et fleksibelt samarbejde - og forhåbentlig rejse en ny debat om et bedre og mere demokratisk samarbejde i Europa.

**Det siges:
Danmark bliver isoleret efter et nej...**

... Der findes ingen grund til at tro, at andre lande vil udskifte Danmark som handelspartner efter et eventuelt nej. For det første går størstedelen af vores eksport til lande uden for euroområdet. For det andet er eurolandene ikke ude på at genere Danmark. For det tredje vil det stride imod WTOs og EUs egne regler.

Lande som Norge og Schweiz er desuden på ingen måde blevet isoleret af omverdenen, selv om deres befolkninger har takket nej til EU og dermed også euroen. Disse lande har en stor handel med EU og har mange aftaler med EU, f. eks. aftaler om studenterudveksling . Desuden har et land som Norge i særdeleshed en høj udenrigspolitisk profil.

**Det siges derimod IKKE:
Et ja gavner folkestyret...**

... Det skyldes, at et ja vil føre til suverænitetssafgivelse og dermed en yderligere centralisering af magten til et system - ECB - der er lukket for folkelig kontrol og demokratisk indflydelse.

Et nej giver Folketinget mulighed for at lovgive om Nationalbanken og dermed graden af åbenhed. I euro-området kræves derimod en traktatændring, og at alle eurolande er enige, før der kan lovgives om større åbenhed.

**Det siges heller IKKE:
At et ja forhindrer mere union eller
Europas Forenede Stater...**

»The European Single Currency is but a stepping stone to a political union... We will only succeed in shaping a common Europe by developing further towards a political union«.

German Chancellor Schröder in the German Parliament,
10 Nov.1998.

... Efter et eventuelt ja vil flere af ja-partierne tage fat i et politisk arbejde for at afvikle de andre danske undtagelser. I EU er der mange tunge politikere, som åbent har udtalt deres støtte for en EU-føderation, bl.a. kommissionsformand Prodi og Tysklands udenrigsminister Fischer.

EU er nu i gang med forhandlinger om den næste traktat (Nice-traktaten). I øjeblikket ser det nærmest ud til, at vores statsminister vil gennemføre en dansk tilslutning til ændringerne i Nice uden at spørge befolkningen.

Et dansk nej til euroen kan være med til at sikre en folkeafstemning herom.

Ordførere i Radikalt EU-kritisk netværk:

Lave Knud Broch

Tlf. 3324 3115

e-post: lave@broch.dk

Bjarke Thomassen

Tlf. 7536 1036

e-post: kongeaen@post1.netmaster.dk

Henrik Pedersen

Tlf. 5926 2672

e-post: hpdk@post9.tele.dk

Jørgen Raffnsøe

Tlf. 4921 6366

e-post: bbo1387@vip.cybercity.dk

Layout og redigering: Asbjørg Dunker.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk